

Screening effecten op VEN – lozing op oppervlaktewater

Renewi Gent

John F. Kennedylaan 4410

9042 Gent

Referentie: 220012.02.12

Datum:30/04/2026

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Projectomschrijving	3
1.2	Milieukwaliteitsnorm	4
1.3	Situering.....	5
2	Juridisch kader	5
2.1	Verscherpte Natuurtoets.....	5
3	Effectenbeschrijving en beoordeling	6
3.1	Beschrijving ingreep.....	6
3.2	Afbakening studiegebied	6
3.3	Effectenbepaling en beoordeling.....	7
4	Besluit	8
5	Bijlage	9

1 Inleiding

1.1 Projectomschrijving

Renewi, gelegen in de John F. Kennedylaan 4410 te Gent, is een industriële afvalverwerker van extern afvalwater en slib. In de waterzuiveringsinstallatie (WZI) wordt ook afvalwater afkomstig van de eigen activiteiten behandeld. De WZI bestaat uit een fysicochemische, biologische en tertiaire zuivering. Het effluent wordt geloosd op de Moervaart. Renewi Gent beschikt op heden over een bijzondere lozingsnorm (BLN) voor vier PFAS-parameters (zie Tabel 1.1). Deze normen komen te vervallen op 9 juni 2026.

Renewi Gent is momenteel vergund voor het lozen van bedrijfsafvalwater via een waterzuiveringsinstallatie in oppervlaktewater met een debiet van maximum 100.000 m³/jaar, 720 m³/dag en 30 m³/uur (rubriek 3.6.3.2).

Tabel 1 PFAS-lozingsnormenkader van Renewi Gent met jaargemiddelde (JG-) en maximale bijzondere lozingsnormen (MAC-BLN). Deze lozingsnormen vervallen op 09-06-2026

Parameter	afkorting	JG-BLN (µg/l)	MAC-BLN (µg/l)
Perfluorbutaanzuur	PFBA	0,350	1,500
Perfluorpentaanzuur	PFPeA	0,175	0,750
perfluor-1-butaansulfonamide	PFBSA	0,020	0,100
N-methylperfluorbutaansulfonylamideacetaat	MePFBSAA	0,030	0,200

Deze BLN betreffen enkel korte keten PFAS van de WAC/IV/A/025-meetmethode. Op 08-10-2024 werd in het Belgisch staatsblad de WAC/IV/A/026-meetmethode voor ultrakorte keten PFAS gepubliceerd. Op 07-05-2025 werden de bepalingsgrenzen (BG) van deze WAC-methode ook gepubliceerd in het Belgisch staatsblad en opgenomen als rapportagegrenzen (RG) in bijlage 4.2.5.2 van Vlarem II. Voor bestaande lozingen gelden nieuwe of geactualiseerde rapportagegrenzen binnen een periode van 18 maanden, te rekenen vanaf de publicatiedatum in het Belgisch staatsblad. Deze overgangperiode eindigt dus op 09-04-2026 of op 08-11-2026, afhankelijk of er van de publicatie van de WAC of de RG wordt gerekend. In elk geval is het aangewezen om voorbereidingen te treffen om nieuwe lozingsnormen aan te vragen.

Hierom wenst Renewi nieuwe (tijdelijke) PFAS-normenkaders aan te vragen voor de bedrijfsafvalwaterlozing voor de site te Gent. De aan te vragen BLN betreffen PFBA, TFA, PFPrA en TFMS.

Tabel 2: Aan te vragen bijzondere lozingsnormenvoor Renewi Gent (voor een termijn van 2 jaar) met jaargemiddelde (JG-) en maximale aanvaardbare concentratie bijzondere lozingsnormen (MAC-BLN)

Parameter	MAC-BLN	Eenheid	JG-BLN	Eenheid
PFBA (perfluorbutaanzuur)	0,10	µg/l	0,04	µg/l
TFA (trifluorazijnzuur)	15,60	µg/l	4,50	µg/l
PFPrA (perfluorpropaanzuur)	1,00	µg/l	0,50	µg/l
TFMS (trifluormethaansulfonzuur)	1,00	µg/l	0,50	µg/l

De andere korte keten PFAS die op heden zijn vergund (PFPeA, PFBSA en MEPFBSAA) worden bij voorkeur niet meer aangevraagd omdat ze met een (beperkte) verdere optimalisatie/intensifiëring van de bestaande GAC-treinen te voorkomen zijn. De data van de lozing van Renewi Gent van het laatste jaar toont dit alvast aan (bijlage 1: nota Witteveen en Bos). In deze aanvraag wordt enkel aangevraagd wat echt nodig geacht wordt.

Het aanvragen van BLN voor de ultrakorte ketens PFAS zou bij voorkeur beperkt worden tot de huidige maximale waargenomen concentraties vermenigvuldigd met een factor 1,5. Zoals aangetoond in de nota Witteveen en Bos zou dat op basis van de data voor Renewi Gent neerkomen op een MAC BLN van 15,60 µg/l voor TFA, 1,00 µg/l voor PFPrA en 1,00 µg/l voor TFMS.

1.2 Milieukwaliteitsnorm

Tot nu toe is PFOS de enige perfluorverbinding waarvoor op Europees niveau een milieukwaliteitsnorm is vastgesteld in de Europese docterrichtlijn prioritaire stoffen Dit is in Vlaamse wetgeving omgezet naar milieukwaliteitsnormen en een indelingscriterium (VLAREM Bijlage 2.3.1.).

Als indelingscriterium gevaarlijke stoffen water geldt een toetsingswaarde gelijkgesteld aan de rapportagegrens. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de rapportagegrenzen van de betreffende PFAS (referentie: VLAREM versie van 2025-10-07: Bijlage 4.2.5.2. Controle en beoordeling van de meetresultaten op lozingen van bedrijfsafvalwater en koelwater).

Tabel 3: rapportagegrenzen van de betreffende PFAS (cfr. VLAREM)

Parameter	Rapportagegrens	Referentiemeetmethode
perfluor-n-butaanzuur (PFBA)	20 ng/l	WAC/IV/A/025
trifluorazijnzuur (TFA)	4000 ng/l	WAC/IV/A/026
perfluor-n-propaanzuur (PFPrA)	500 ng/l	WAC/IV/A/026
trifluor-n-methaansulfonzuur (TFMS)	500 ng/l	WAC/IV/A/026

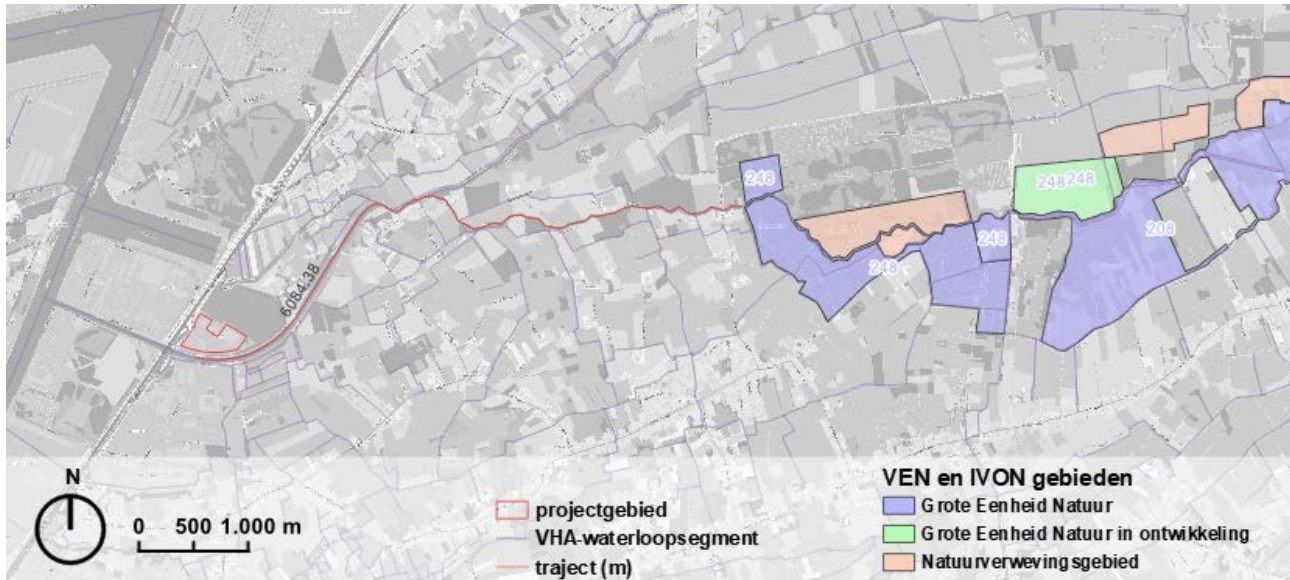
Uit rechtstreekse communicatie en hun nota over impactevaluatie voor PFAS in bedrijfsafvalwater blijkt dat de visie van VMM is om naar de gemeenschappelijke PFAS-druk te kijken en niet per individuele stof naar een eventuele PNEC. Er wordt gesteld dat de huidige milieukwaliteitsnorm (0,65 ng/l PFOS) reeds overal in Vlaanderen overschreden wordt en dat de toekomstige milieukwaliteitsnormen alleen maar strenger zullen worden¹. De richtwaarden voor bedrijfsafvalwaterlozingen voor lange, korte én ultrakorte keten PFAS zijn dus gelijk aan de Rapportage Grens (RG).

¹ Voorstel Europese commissie (26-10-2022) voor 4,4 ng PFOA-eq./l (oppervlaktewater) en 77 ng PFOA-eq./kg (biota). De laatste MKN voor biota vertaald (met bioaccumulatiefactoren) naar oppervlaktewater komt neer op 0,22 ng PFOA-eq./l.

1.3 Situering

Het effluent van Renewi Gent, gelegen in de John F. Kennedylaan 4410 te Gent wordt geloosd op de Moervaart (VL05_175).

Op onderstaande figuur wordt het lozingspunt van Renewi Gent weergegeven ten opzichte van het meest nabijgelegen VEN-gebied (bron: Geopunt). Stroomopwaarts van het lozingspunt is VEN-gebied “Moervaartvallei fase 1” met gebiedsnummer 324 gelegen langs de Moervaart. De totale afstand van het lozingspunt tot het VEN-gebied bedraagt ca. 6100 m (zie onderstaande figuur):

Figuur 1: Situering ten opzichte van het Vlaams Ecologisch Network

2 Juridisch kader

2.1 Verscherpte Natuurtoets

Op basis van Artikel 26bis van het Natuurdecreet dient te worden nagegaan of het project zal leiden tot vermijdbare, onvermijdbare en onherstelbare schade. Vermijdbare schade is: “schade die kan vermeden worden door de activiteit op een andere wijze uit te voeren, ...”. Onvermijdbare en onherstelbare schade op VEN-gebieden is niet toegelaten. Indien schade aan VEN niet kan worden uitgesloten, dient te worden overgegaan tot de opmaak van een Verscherpte Natuurtoets, volgens de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering over de beoordeling van schade aan de natuur in het Vlaams Ecologisch netwerk van 10 januari 2024 (VEN-besluit).

Natuurverwevingsgebieden behoren tot het IVON (Integraal Verbindings- en Ondersteunend Network). Het IVON dient om de natuurgebieden van het VEN zoveel mogelijk met elkaar te verbinden en te ondersteunen. Het nagaan of een activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade kan aanrichten aan zulke gebieden is niet verplicht. IVON-gebieden worden bijgevolg niet verder toegelicht.

Gezien de lozing in de rivier de Moervaart terecht komt, die verder stroomopwaarts (ca. 6 km) door een VEN-gebied loopt, moet worden nagegaan of de aanvraag geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan het VEN teweegbrengt.

3 Effectenbeschrijving en beoordeling

3.1 Beschrijving ingreep

Renewi Gent is momenteel vergund voor het lozen van bedrijfsafvalwater via een waterzuiveringsinstallatie in oppervlaktewater met een debiet van maximum 100.000 m³/jaar, 720 m³/dag en 30 m³/uur. Deze lozingsdebieten wijzigen niet. In onderstaande tabel worden de voorgestelde bijstelling van de bijzondere lozingsvoorwaarden die werden ingegeven in de online voortoets weergegeven.

Tabel 4 Voorstel bijzondere lozingsvoorwaarden voor lozing bedrijfsafvalwater op oppervlaktewater

Parameter	Concentratie (mg/l)	Milieukwaliteitsnorm (mg/l)	Debiet (m ³ /dag)
Trifluormethaansulfonzuur (TFMS)	0.001 mg/l	0.0005 mg/l	720 m ³ /dag
Perfluorbutaanzuur (PFBA)	0.0001 mg/l	0.00002 mg/l	720 m ³ /dag
Trifluorazijnzuur (TFA)	0.0156 mg/l	0.004 mg/l	720 m ³ /dag
Perfluorpropaanzuur (PFPrA)	0.001 mg/l	0.0005 mg/l	720 m ³ /dag

3.2 Afbakening studiegebied

In eerste instantie wordt het onderzoeksgebied overgenomen uit de voortoets-online-tool. Daarin wordt een contour afgebakend op basis van de verwachte verdunning stroomafwaarts van de lozing. Voor getijdegevoelige waterlopen wordt ook de mogelijke verspreiding stroomopwaarts van de lozing in rekening gebracht. De methodiek voor de afbakening van het onderzoeksgebied die gevolgd wordt in de voortoets-online-tool staat beschreven in [bijlage 5](#) van de praktische wegwijzer verontreiniging via oppervlaktewater.

Hieronder wordt een knipsel met de afbakening van de reikwijdte van het effect uit het rapport van de voortoets bijgevoegd. Het gele gebied is het studiegebied dat werd afgebakend door de online voortoets, op basis van de verwachte verdunning stroomafwaarts van de lozing. De blauwe lijn toont de lengte van de Moervaart waarin de geschatte effecten van de pollutanten aanwezig zullen zijn in het oppervlaktewater.

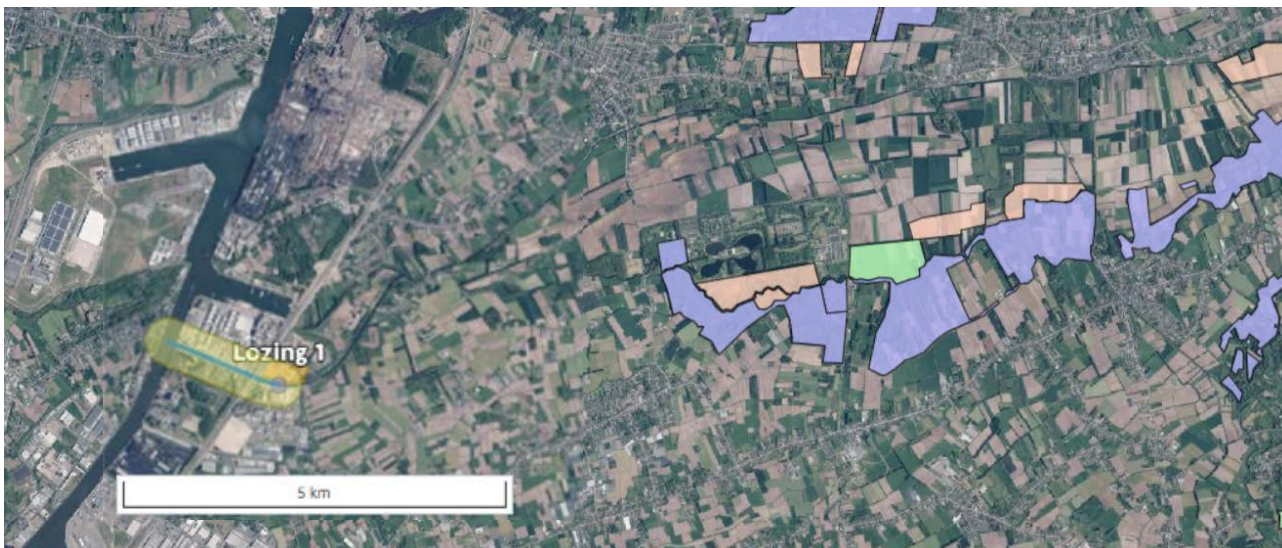
- Projectgebied
- Gevoelige habitats
- Reikwijdte effect
- Gevoelige zoekzones
- Risicogebieden

Figuur 2: afbakening studiegebied volgens de online-voortoets-tool

Hieruit blijkt dat het studiegebied voor deze effectgroep zich beperkt tot het stroomafwaartse gedeelte van de Moervaart vanaf het lozingspunt tot het kanaal Gent-Terneuzen.

3.3 Effectenbepaling en beoordeling

Het studiegebied waarin effecten van de lozing in het oppervlaktewater aanwezig zijn, ligt (in vogelvlucht) meer dan 4,8 km van het VEN gebied dat zich stroomopwaarts bevindt. De afstand van de Renewi Site (oranje) en het studiegebied (geel) tot het VEN gebied wordt weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 3: situering VEN-gebied ten opzichte van invloedstraal lozing

4 Besluit

Er zijn geen beschermde gebieden gelegen binnen de invloedstraal van de lozing van Renewi Gent. De lozing zal niet leiden tot vermijdbare, onvermijdbare en onherstelbare schade aan VEN gebied (Artikel 26bis van het Natuurdecreet). Bijgevolg dient er geen verdere “verscherpte natuurtoets” te worden opgemaakt.

5 Bijlage